

Teofil Dębowski

Siewierz, pow. Zawiercie

Informator Archeologiczny : badania 8, 262-263

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

go przebiegu fragmentu obiektu ceglano-żelaznego z tzw. "rotundą".

Odsłonięto obiekt w postaci silnie zniszczonego muru o szerokości 95 cm, wykonanego z cegieł ułożonych w wątku wendyjskim, połączonych zaprawą wapienną. Obiekt jest zlokalizowany na wschód od tzw. "rotundy" i posiada kształt pięcioboczny. Na głębokości 131,55 m n.p.m., po stronie wewnętrznej, zachowała się odsadzka, a na głębokości 131,11 m n.p.m. - kanał wewnątrz muru ze śladami drewna na ściankach. Obiekt jest posadowiony na kamiennym fundamencie.

Z wnętrza obiektu wyeksplorowano warstwy silnie przemieszane, datowane materiałem ceramicznym od XVI w, do czasów współczesnych.

W obrębie wykopu nr 10 założono dwa sondáže, które potwierdziły istnienie w najbliższym jego sąsiedztwie, od strony wschodniej, konstrukcji wałowych drewniano-kamienno-ziemnych przykrytych płaszczem z gliny i datowanych wstępnie materiałem ceramicznym na XIII/XIV wiek.

Jednocześnie kontynuowano prace badawcze w wykopie nr 5 o powierzchni 12 m².

Przebadano całkowicie datowane na XIII wiek konstrukcje wałowe, pod którymi natrafiono na ślady czterech palenisk z dużą ilością kości zwierzęcych i materiału ceramicznego datującego paleniska wstępnie na początek XIII wieku.

Prace na obiekcie przerwano ze względu na bardzo wysoki poziom wody w otaczającej Wzgórze Zamkowe fosie.

Na stanowisku są prowadzone przez pracownię paleobotaniczną IHKM PAN badania karpologiczne oraz badania dendrochronologiczne. Przeprowadzono również badania geofizyczne, które miały na celu wykrycie ceglano-żelaznej zabudowy z XIV wieku.

Badania będą kontynuowane.

SIEWIERZ, pow. Zawiercie

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska P. P. PKZ
Oddział w Krakowie

Badania prowadził mgr Teofil Dębowski. Finansował WKZ w Katowicach. Piąty sezon badań. Zamek /okres średniowieczny i nowożytny /XIII-XIV w./.

Zakończono badania zachodniej partii tarasu zamkowego. Do głębokości około 3 m występują warstwy nowożytnie oddzielone od nawarstwień średniowiecznych warstwą grubego gruzu kamiennego z zaprawą, opadającą stromo w kierunku fosy zamkowej. Warstwy nowożytnie mają charakter nasypowych. Powstały przy budowie muru parkanowego w końcu XVI wieku i jego późniejszej nadbudowie.

Południową granicę wykopu stanowi mur szerokości 2 m prostopadły do muru zamku i spojony z nim w partii fundamentowej. Warstwy średnio-wieczne opadają stromo w kierunku zachodnim, tworząc wał przecięty późniejszym murem zamku. Jądro wału stanowi szary piasek, natomiast płaszcz wykonano z gliny plastycznej, nakrytej warstwą przepalanej polepy glinianej i spalenizny zawierającej sporą ilość ceramiki XIII-XIV wieku. Odkryty wał wraz ze stołpem odsłoniętym na dziedzińcu zamkowym tworzył najstarszy obwód obronny w miejscu późniejszego zamku. Oprócz ceramiki XIII-XIV-wiecznej, znaleziono fragment silnie skorodowanej kolczugi oraz masywne, żelazne widły bojowe.

Badania terenowe zostały zakończone.

SŁOSZEWY, pow. Brodnica

Katedra Archeologii
Uniwersytetu im. Mikołaja
Kopernika w Toruniu

Badania prowadzili mgr Andrzej Kola, mgr Wiesława Matuszewska-Kola i mgr Gerard Wilke. Finansował WKZ w Bydgoszczy i Urząd Powiatowy w Brodnicy. Drugi sezon badań. Grodzisko późnośrednio-wieczne.

Badania stanowiły kontynuację ubiegłorocznych prac, i koncentrowały się w środkowej części majdanu. Z trzech wykopów - pierwszy o rozmiarach 10 x 4 m był zlokalizowany bezpośrednio przy wykopie ubiegłorocznym, gdzie odkryto część dużego domostwa z zawartością około 1000 sztuk przedmiotów metalowych, w przeważającej części grotów bełtów do kusz.

Eksploatacja wykopu 1 pozwoliła na uchwycenie krawędzi północnej wspomnianego domostwa i dostarczyła dalszych zabytków metalowych, głównie militariów, narzędzi i domowych przedmiotów użytkowych. Fragment domostwa uchwycono na długości około 8 m, przy szerokości od 4 do 6 m. Wykop ten poświadczył również, że domostwo to uległo gwałtownemu zniszczeniu w wyniku pożaru, co w świetle źródeł pisanych odnieść można do wypadków wojny polsko-krzyżackiej, tzw. głodowej, w 1414 r.

Dwa wykopy badawcze o rozmiarach 4 x 4 zlokalizowano na przedłużeniu wykopu 1 dla uzyskania wglądu w układ nawarstwień pozostałej części majdanu. W wykopie pośrodku majdanu natrafiono jedynie na kamienny bruk, wyznaczający pierwotny poziom użytkowy grodu, oraz na część drugiego domostwa, znacznie mniejszego i uboższego w treść kulturową.

Badania w Słoszewach potwierdziły późnośrednio-wieczną chronologię obiektu i wykazały jednofazowe, dość krótkotrwałe zasiedlenie grodu.